

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitv Ivcvndissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XXXIV. Anim[a]e vita spoliatur hominem Temulentia, atque illa est
gratia diuina.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

mentia vestra, qui consecramini vilissimam ac bre-
uissimam vini gutturisq; voluptatula, ac titillatiun-
culam, & contra, dulcissimam, dignissimam atque
castissimam spiritus in Deo delectationem, abiicitis,
contemnitis, proculcatis. *O stulti rerum aestimatores, Ser. 25. ad
libet vos Diui Bernardi verbis hic compellare, qui de
mipimis maximam, & de maximis minimam curam ge-
ritis.* *fororem.*

CAPVT XXXIV.

*Temulentia spoliat hominem animæ vita quæ est
gratia diuina.*

Vldi impios sepultos, etiã dum adhuc viuerent, quo
verbo, licet omnes pietatis expertes, diuinę le-
gis transgressores, sacra scriptura sit allocuta, ego ta-
men, præcipuè enormes vinibibulos, notari censue-
rim, qui non secus, ac si terra obruti essent, ita se vi-
no immergunt, atq; sepeliunt. & illud quoq; modo
suo ad ebrios spectat. *Nomen habes quod viuas sed
mortuus es.* *Apoc. 3.* viuunt enim temulenti & non viuunt,
viuunt quia bibunt; non viuunt, quia immoderate
bibunt: nam temulentia id, quo verè viuunt homi-
nes, quod vitales operationes efficit, rationem in-
quam, opprimit, & omnes animi facultates, à natu-
rali vigore abducit, quin ipsi quoq; animæ, suam
auffert vitam, id est gratiam Dei, vt tactum pauld an-
te. Quod quantum damnum, quanta iactura, quàm
irreparabilis ruina, non existimo pluribus hic e-
xaggerandum; concionum hoc esto potius Argu-
mentum.

Illud hic te monitum obiter velim; accuratè
penses, quid Gratia sit, animam tuam inhabitans,
quid conferat, qd boni apporet. *Gratia, Deus est, &
spiri- habitans* *Mirabilis
efficacia
gratie ani-
mam in-
habitans*

- spiritus sanctus in cordibus nostris diffusus. Gratia Dei in te est? Et Deus quoque in te erit; ut Rex in Regno, reget te, & nihil tibi deerit, in loco pascuæ te collocabit, ut Paterfamilias, ad vineam excolendam, operarios conducens, Fidem, spem, charitatem, virtutes Mortales infusas, auxilia præuenientis, concomitantis & subsequenter Gratia, dirigendo pedes tuos in via magistrorum suorum; ut Magister in schola, intellectum tibi daret & instruens te in via qua gradieris, ac ne qua offendas ad lapidem scandali pedem tuum, super te oculos firmans; ut Gubernator in nauis, hanc corporis nauiculam in qua preciosum thesaurum, velut in vasis fidelis portas, ad æternæ salutis portum dirigens; ut sol in mundo illuminas oculos tuos mirabiliter à mortibus æternis, ne vnquam obdormiant in morte; ut murus te circumdans veluti ciuitatem, ne hostis circumdens, ut leo rugiens, ac querens quem deuoret, te capiat, laniet, perdat. Quid ergo Regnum sine Rege? Quid vinea sine cultore? Quid schola sine Magistro? Quid nauis sine gubernatore? Quid mundus sine sole? Quid ciuitas sine muris? Id vniuersum, id sigillatim, est anima tua, sine gratia Dei, quam temulentia tibi, non minus eripit, atque alia multò grauiora peccata.*
- Hierem. 2. Scito ergo & vide, quia malum est & amarum, deliquisse te Dominum Deum tuum fontem aquæ viuæ salientis in vitam æternam, & fodisse tibi cisternas dissipatas, breuiusculæ delectationis à temulentia profluentis, quæ aquas, diuinæ gratiæ, continere non valent.*
- Gratiam ab anima fugat Ebricitas.* Doleret utique, sat scio, & non immeritò doleret de precioso aliquo monili, annulo, gemmula prænobili, si amisisses. an de amisso hoc gratiæ thesauro, quo

quo aeterna hæreditas comparatur, quo perpetua
salus tua continetur, nullus te, tanget doloris sensus?
scilicet, per peccati malitiam, temet ita exanimasti,
ut hoc detrimentum, nec videas nec capias. Ergo *Sap. 16.:*
certus esto, qui te hîc vino inebrias & ingurgitas ad
summum, non curans Dei gratiam, non curans ani-
mæ tuæ vitam, in illo cœlesti conuiuio, neuiquam
inebriaberis *abvbertate domus Dei, nec torrente volup-* *Psal. 35.:*
tatis eius potaberis.

Forte non cogitabis te mortuum, nec scire pote-
ris, te mortuum. Excitent te si sapis; si è re tua esse
velis, grauissima Diui Ioannis Chrysoftomi verba,
quibus te mortuum esse conuincere. *Ebriosus, atq;* *Homil. 13.*
in delitiis viuens, mortuus est. Venti enim solummodo *in Epistol.*
viuit, cæteris sensibus, & anima quoq; ipsa mortuus. Ne- *ad Timot.*
que aspiciat quæ aspicienda, neq; audit quæ audienda, neq;
loquitur quæ loquenda. Quemadmodum mortuus qui-
ssim in lecto iacens, complofis palpebris, clausisq; lumi-
nibus, nullum omnino sensum habet, ita & hic; Imò lon-
ge hic deterius, quàm ille, affectus. Ille enim, bona æquè,
ac mala, eadem ratione non sentit; hic autem malorum
tantum amittit sensum, nihilq; boni penitus sentit. Nihil
illum ex his, quæ in futurum seruantur mouet, sed ad o-
mnia perstat immobilis, atq; ita mortuus est, quemad-
modum in cuniculum quondam obscurum, & tenebro-
sam antrum præcipitatus atq; immunditia omni plenus,
teiricis & opacis vitiorum sinibus conditus, semper in
tenebris, instar mortuorum de git. huc vsque Chryso-
stomus. Quemadmodum itaq; ut ex his apertè col-
liges, nimio pondere grauatus quis corruit: ita cor-
pus tuum, superfluo onustum vino. Hunc animi
spasmus, & deliqui rationis, imò & gratiæ Paro-
ximum, quid caussat? cupiditatibus obnoxia caro
luz,

tua, hostis, quò tibi familiaris, red certè periculosi-
or, quò blandior, eò haud dubiè damnosior.

Macchab.
vltimo.

*Pulchra fi-
gura sub-
indicans
interitum
gratie à
Temulen-
tia illatã.*

Matth. 26.

Galat. 5.

Ezech. 18.

Id figura expressũ habemus in Macchabeis, quan-
do Dux Ptolomæus, opiparũ instruxit conuiuium
Simoni sacerdoti, & filis eius Iudæ & Iohanni, quib⁹
inebriatis, dolosus hospes, ex infidiis, incautũ Simo-
nẽ ac nihil tale suspicantẽ cum vtroq; filio, totaq; fa-
milia iugulat. Oculos nunc in sensũ moralẽ eius hi-
storix reflecte, & experiẽre, qd sub hisce, factõ ac ver-
bis delitescat. Ptolomæus interpretatur ad Mensurã.
Caro vtiq; à Deo facta, vt moderãine rationis, men-
surato vtatur potu. Simon idẽ est, atq; obediens, quĩ
ille? Anima, quæ creatori ad nutũ obeditura, ni car-
ne & sanguine seduceretur. spirit⁹ quidẽ promptus
est, caro autẽ infirma, Iudas confidentem denotat, &
voluntatis figuram gerit, quam semper ad Dei nu-
tum conformatam, eius diuinæ gloriæ ac laudi, o-
porteret inferuire. Ioannes, id est, quòd gratia Dei,
quem signat? Intellectum hominis, atq; rationem,
diuina ope adiutam, omnes alias animi facultates,
ad Dei honorem, ac beneplacitũ, dirigentem. Quæ
Simonis illa familia, cum hero interempta? virtutes
omnes, & opera bona, in charitate prius patrata, ac
æternæ vitæ mercede remuneranda. Fraudulenter
ergo, Ptolomæus agit cum Simone, Caro cum spiri-
tu. *Caro enim concupiscit aduersus spiritum.* ad symposi-
um; ad vini potum inuitat, allicit, inflammat: Ine-
briata ratione, & obscurata, nebulisq; illecebrarum,
quasi excecata, insurgit subdola caro, peccati gladio
ferit, animam opprimit, voluntatem ac rationem,
& quæ prius bonorum operum merita erant com-
parata, prorsus eneruat, & sua quasi priuat vitã.
*Si enim auerterit se iustus à iustitia sua, & fecerit ini-
quità*

quitatem, secundum omnes abominaciones, quas facere solet impius, nunquid viuet? Omnes iustitia eius, quas fecerat, non recordabuntur. En quantus, quam trux, quam seuius, quam crudelis est hostis, caro vino madens. Eius verò subdolas in salutem tuam machinationes tu non times, non indagas, non repellis? Extremo salutis tuæ neglectu.

Quare age, hanc gratiæ diuinæ interfetricem, temulentiam, aut desere, aut à Deo te desertum olim, perpetuò lamentabere, sed serius, quam vt malo remedium afferri possit.

CAPVT XXXV.

Temulentia animam Dei capacem, mutat in speluncam & latibulum Dæmonis.

Templum Deo sacrū violans, aut in eo prophana gerēs, seu quod peius, nefanda, sacrilegij crimine infamis habetur, grauissimisque plectendus poenis à lure cū ciuili, cū Ecclesiastico decernitur. Quid temulentia cum sacrilegio? quid temulento cum Dei templo? vtinam nihil, quid? *An nescitis,* 1. Cor. 6. inquit S. Paulus, *quoniam membra vestra templū sunt spiritus sancti, qui in vobis est, quē habetis à Deo, & non estis vestri? Empti enim estis precio magno. Hæc requies,* Psal. 137. inquit Deus, *mea, hic habitabo quoniam elegi eam;* Prou. 8. *quia delitiæ meæ esse cum filiis hominum.*

Si vos templum Dei, per Baptismum in Christo regenerati, si Christū induti, si Deo dicati, quid contemnit? quid decet? quid à vobis Deus requirit? denuò attendite Diuum Paulum breui elencho id præcipientem. *Glorificate & portate Deum in corpore vestro.* 1. Cor. 6. Cur ergo temulenti Ebrietate Deum ex hoc templo eiicitis? Cur Dæmonē Dei loco introducitis? cur quod

Dei templum spirituale temulenti violant.

1. Cor. 6.